

Van : bestuur

Aan : alle ASP-leden

Betreft : **Stemadvies deelname LSA aan De Letselschade Raad**

Datum : 8 september 2024

Beste ASP'ers,

Tijdens de ledenvergadering van de LSA op 16 oktober a.s. wordt aan de leden van de LSA de vraag voorgelegd of de LSA platformdeelnemer wordt van De Letselschade Raad. De beslissing over deelname van de LSA aan De Letselschade Raad is uiteraard aan de leden van de LSA. Het ASP-bestuur brengt – op verzoek van haar leden – een stemadvies uit. Op een enkel ASP-lid na, zijn alle ASP'ers immers ook LSA-lid.

Een eerste versie van deze notitie is ter consultatie op 22 augustus 2024 op het besloten forum van de ASP geplaatst. Op het forum is door een aantal leden gereageerd. Het bestuur ontving ook per e-mail enkele reacties van leden. Op 6 september 2024 vond een digitale bijeenkomst plaats, waarvoor alle ASP-leden zijn uitgenodigd. Tijdens deze bijeenkomst is de conceptnotitie uitvoerig besproken. Dit is de definitieve versie van deze notitie.

Hierna wordt eerst de voorliggende vraag weergegeven. Daarna volgt het stemadvies. In het vervolg van deze notitie wordt vervolgens de onderbouwing gegeven voor dit stemadvies.

Welke vraag ligt voor?

Moet de LSA platformdeelnemer worden in De Letselschade Raad (hierna: DLR)?

Stemadvies

Uit het hiernavolgende blijkt dat er feitelijk, behoudens de 'fear of missing out' geen goede redenen zijn om deelnemer te worden aan DLR.

De vraag of er materieel iets verandert ten opzichte van het toehoorderschap tot 1 januari jl. is niet van belang, nu er formeel wel veel verandert. Het doel van DLR is om een normerende rol te hebben. Deelnemers aan het platformoverleg dienen de bepalingen van de gedragscodes, de statuten en het huishoudelijk reglement na te leven. Daarmee committeert de LSA zich, ook als zij dit niet wil, aan de inhoud van deze documenten en de te sluiten deelnemersovereenkomst. Bovendien dient de LSA het belang en nut van DLR en het NKL uit te dragen. De LSA is gebonden aan de besluiten van DLR. Daarom is een lidmaatschap van het platformoverleg in strijd met de kernwaarden van de advocatuur en dus niet mogelijk. Niet voor niets hebben opvolgende LSA-besturen in de afgelopen 26 jaar geoordeeld dat deelname aan De Letselschade Raad niet mogelijk is. Dat is, ook (of liever gezegd: juist) niet veranderd door de structuurwijziging.

Het advies van het ASP-bestuur is dan ook **tegen** dit voorstel te stemmen!

Wat is de aanleiding voor deze vraag?

Sinds de start van de voorloper van DLR, het Nationaal Platform Personenschade, in 1998 is de LSA, vanwege de bijzondere positie die een advocaat heeft in de Nederlandse rechtstaat, geen lid of deelnemer van DLR. De LSA kreeg destijds, net als het Ministerie van Justitie, de status van toehoorder bij het platformoverleg. Door die toehoordersstatus kon er geen onduidelijkheid bestaan over de onafhankelijkheid van de LSA en/of haar leden, de advocaten, tegenover DLR. Dit blijkt ook uit de nu door LSA toegezonden position paper:

| “Dit om iedere schijn van conformeren aan de Richtlijnen van DLR te voorkomen”.¹

---

¹ Pagina 27 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24

DLR heeft in de afgelopen jaren met regelmaat de LSA verzocht volwaardig lid te worden. Opeenvolgende samenstellingen van het LSA-bestuur hebben telkens uit-en-te-na uitgelegd aan DLR dat een lidmaatschap van de LSA niet mogelijk is. Advocaten kunnen, mogen en willen toekomstige cliënten niet binden. De rol van lid/deelnemer aan DLR past de LSA niet, zo was telkens de boodschap namens de LSA. De rol van toehoorder heeft de LSA nimmer belemmerd om ten volle te participeren in platformoverleggen en bij het aandragen van mensen voor commissies van DLR.

Recent heeft het bestuur van DLR besloten dat de LSA niet langer toehoorder **mag** zijn. DLR heeft het 'toehoorderschap' geschrapt.² De figuur van platformdeelnemer heeft DLR opgetuigd met diverse verplichtingen. De platformdeelnemer is nu verplicht een aansluitovereenkomst met DLR te sluiten en jaarlijks een vaste financiële bijdrage aan DLR te betalen. Voor de LSA zou die bijdrage jaarlijks € 10.000 moeten zijn. Andere platformdeelnemers betalen andere bedragen, zoals SHN dat jaarlijks € 50.000 betaalt. Waren voorheen de deelnemers aan het NKL de hoofdsponsor van DLR (zij leverden 89% van het door DLR benodigde budget). Nu worden de platformdeelnemers hoofdsponsor van DLR.

Het bestuur van DLR wil meer grip krijgen op de besluitvorming van DLR. Daarom wordt in de nieuwe structuur van DLR het bestuur bevoegd om beslissingen te nemen en krijgen deelnemers aan het platformoverleg slechts een adviserende rol. Het platformoverleg moet in opdracht van het bestuur draagvlak in de branche creëren voor de ideeën van het bestuur van DLR. Verder moet het platformoverleg betalen voor de instandhouding van DLR. Het bestuur van DLR beslist wie in het bestuur van DLR komt. De voorzitter van het bestuur van DLR is ook voorzitter van het platformoverleg en leidt de vergaderingen van het platformoverleg. Als de voorzitter van het bestuur is verhinderd zit de directeur van DLR het platformoverleg voor.

Ergo: Om 'doorzettingsbevoegdheid' te krijgen binnen de branche en zelf makkelijker besluiten te kunnen nemen heeft het bestuur van DLR recent de structuur van DLR veranderd. Een (andere) sluitende reden waarom de LSA geen toehoorder meer mag zijn is er niet. Hiermee zet DLR de LSA voor het blok: ofwel lid worden van het platformoverleg of niet meer welkom zijn bij DLR.

Terecht merkt het LSA-bestuur op dat de LSA bij uitstek de kennis en de ervaring vanuit de gespecialiseerde letselschadeadvocatuur in huis heeft en dat binnen het platformoverleg verder geen advocaten vertegenwoordigd zijn. Toch wordt die rol van de LSA kennelijk door het bestuur van DLR niet op waarde geschat. Immers 'dwingt' dit bestuur de LSA in een rol waarvan de LSA de afgelopen 26 jaar (!) heeft aangegeven dat die haar niet past.

De ASP maakt een andere afweging

Inleiding

Vooropgesteld zij dat het LSA-bestuur heel hard haar best heeft gedaan om de statuten, reglementen en overeenkomsten zodanig uit te onderhandelen dat deze naar haar mening passend zijn geworden. Het ASP-bestuur dankt het LSA-bestuur voor haar enorme inspanningen. Anders dan het LSA-bestuur schat het ASP-bestuur evenwel in dat de gedwongen rol van platformdeelnemer inhoudelijk niet gelijk is aan de eerdere deelname van de LSA aan DLR als toehoorder.

De bedoeling van De Letselschade Raad is bindende regelgeving uit te vaardigen

Het bestuur van DLR wil meer doorzettingsmacht hebben. Voor de recente structuurwijziging was DLR een overlegplatform. Beslissingen werden genomen op basis van unanimitéit binnen het platformoverleg. Wat nu de werkelijke bedoeling van het bestuur van DLR is bleek uit de nieuwe statuten die eind vorig jaar door de notaris werden gepasseerd zonder de LSA daarvan op de hoogte te brengen. Daarin stond, in art. 3.2 onder c, bepaald dat DLR haar doel onder meer tracht te verwezenlijken door:

“Het bespreken en opstellen van voorstellen tot vaststelling en aanpassing van materiële en procedurele normen op het gebied van schaderegeling zoals onder de doelstelling vermeld, waarbij bindende normen voor de deelnemende partijen onder meer worden neergelegd in de Letselschade Gedragscode en Letselschade Richtlijnen.” [onderstreping toegevoegd]

² Per 1 januari 2024 heeft DLR haar 'governance structuur' veranderd

Weliswaar zijn de statuten inmiddels aangepast en is het woordje 'bindend' verwijderd, er staat nu echter nog steeds in artikel 3.2 sub c van de nieuwe statuten dat DLR haar doelen onder meer wil verwezenlijken door:

“het bespreken en opstellen van voorstellen tot vaststelling en aanpassing van materiële en procedurele normen op het gebied van schaderegeling zoals onder de doelstelling vermeld, waarbij normen voor de deelnemende partijen onder meer worden neergelegd in de Letselschade Gedragscodes en de Letselschade Richtlijnen”³

In de statuten van DLR staat ook vandaag de dag dus nog steeds dat er normen zijn voor de deelnemende partijen'. Wat 'deelnemende partijen' zijn is niet nader gedefinieerd. Een deelnemer aan het platformoverleg die meebetaalt aan DLR is volgens het ASP-bestuur een deelnemende partij en daarmee wordt het LSA-lid gebonden aan de door DLR uitgevaardigde normen; de gedragscodes en richtlijnen. Zeker wanneer ook artikel 3.2 sub d. in de overweging wordt betrokken. DLR wenst haar doelen ook te verwezenlijken door:

“het bevorderen van de naleving van de Letselschade Gedragscodes en de Letselschade Richtlijnen”

Dat DLR bindende regelgeving wil uitvaardigen blijkt uit de art. 13.1 en 13.2 van de nieuwe statuten:

Het Platformoverleg is een adviserend orgaan van De Letselschade Raad waarin overleg wordt gevoerd door (afgevaardigden van) de Deelnemers aan het Platformoverleg. Het Platformoverleg kan gevraagd en ongevraagd advies geven aan het Bestuur aangaande beleid, besluiten, inhoud van gedragscodes en richtlijnen van De Letselschade Raad. Binnen het Platformoverleg wordt gestreefd naar unanimiteit van stemmen, maar voor het nemen van besluiten is een volstreekte meerderheid (de helft plus één) van de uitgebrachte stemmen voldoende.

In het Huishoudelijk Reglement kunnen nadere regels omtrent de samenstelling, taken, bevoegdheden, stemrecht en werkwijze van het Platformoverleg worden opgenomen. 13.2. Het Platformoverleg en de Directeur toetsen gezamenlijk of er al dan niet Draagvlak is voor (de uitvoering van) besluiten van het Bestuur ter zake beleid en inhoud van gedragscodes en/of richtlijnen en reglementen, bij voorkeur voorafgaand aan de desbetreffende besluiten. [Onderstreping: toegevoegd]

Het bestuur van DLR beslist. Bij 'voorkeur', dus niet noodzakelijkerwijs (!), toetsen het platformoverleg en de directeur gezamenlijk voorafgaand aan het nemen van een beslissing of er al dan niet draagvlak is. Niet gedefinieerd is wanneer er voldoende draagvlak is. Wel is het zo dat het platform een besluit neemt bij volstreekte meerderheid. Zodat heel wel mogelijk het bestuur van DLR een de LSA onwettig besluit kan nemen, waarvoor draagvlak is in het platformoverleg, nu de helft plus één deelnemer daarvan heeft ingestemd.

Dat scenario is niet denkbeeldig, wanneer men zich realiseert dat het platformoverleg bestaat uit:

Onafhankelijk	Verzekeraar	Gemengd	Slachtofferzijde
Chris Breedveld, voorzitter	Vacant (ANWB = Unigarant)	Maarten van der Linden (NIVRE)	Vacant (Slachtofferhulp NL)
Esther Adriaansz (NVvA)	Jan van der Burgh (Rechtsbijstandsverzekeraars)	mr. Inkie Stoop (NIS)	Rini Withagen (NLE)
	Stan Teuben (WAM-verzekeraars)	Petr Pliva (GAV)	
	Irene Heikens (medische aansprakelijkheids- verzekeraars)	Nicole Bastiaans (LSA)	

³ Pagina 10 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24.

Het Ministerie van Justitie speelt binnen DLR geen rol meer, is geen toehoorder, is niet vertegenwoordigd in het bestuur en niet in het platformoverleg. De voorzitter van het bestuur van DLR is de voorzitter van het platformoverleg. De directeur van DLR is standaard uitgenodigd bij de vergaderingen van het platformoverleg.

Zoals het LSA-bestuur terecht opmerkt, is de LSA de enige representant van de advocatuur in het platformoverleg. Dat betekent dat de positie van de advocatuur, inclusief de op haar toepasselijk gedragsregels, nauwelijks enig gewicht in de schaal kan leggen. Datzelfde geldt voor de belangen van slachtoffers, nu alleen de NLE aan slachtofferkant zit door de vacante zetel van Slachtofferhulp Nederland. Ook als die zetel wel is ingevuld, is de stemverhouding overigens nog altijd niet in evenwicht.

Bij de hiervoor weergegeven stemverhouding in het platformoverleg is een voor de LSA onwelgevallige beslissing vrij eenvoudig genomen. Bij elf stemmen, waarvan er vier bij verzekeraars liggen, hebben verzekeraars nog maar twee stemmen nodig van bijvoorbeeld het Nivre, het GAV of het NIS om tot een volstrekte meerderheid te komen.

Daar komt bij dat in het bestuur van DLR, zoals gezegd, geen advocaat zitting heeft. Daardoor kon het gebeuren dat het DLR-bestuur opdracht gaf aan de notaris tot het passeren van een statutenwijziging, waarvan het DLR bekend was, althans had moeten zijn, dat de strekking van die statuten strijdig is met de kernwaarde van de advocatuur. Daardoor was deze bepaling onbespreekbaar voor de LSA, zoals later is gebleken. Het DLR-bestuur heeft zelf aangegeven dat zij zich voorgaande niet had gerealiseerd. Zou dat opnieuw gebeuren als de LSA platformdeelnemer is, dan is de LSA wél gebonden.

Daarbij kan niet worden vertrouwd op de sensitiviteit van DLR, zoals recent is gebleken. Enkele maanden geleden werden alle marktpartijen benaderd om een manifest te ondertekenen, waarin de overheid werd oproepen om iets te doen tegen het ongereguleerde circuit. De ASP heeft lang getwijfeld of zij daaraan mee moest doen. Het idee kwam van DLR, maar het zou vreemd zijn als ASP als enige partij niet op het manifest zou staan en met de tekst kon men het niet oneens zijn (dat was in de trant van 'stoute mensen zijn stout'). Het ging om een signaal naar de politiek en was bedoeld als een opstapje voor het lopende WODC-onderzoek naar kwaliteit in belangenbehartiging. In de begeleidende tekst bij de vraag om mee te doen met het manifest stond dat, gezien de positie van de LSA, het Nationaal Keurmerk Letselschade (NKL) niet in het manifest werd genoemd. Uiteindelijk heeft het ASP-bestuur na lang wikken en wegen en een gesprek met de directeur van DLR besloten het manifest mede te ondertekenen. Naast het niet vermelden van het NKL, stelde de ASP nog twee strikte voorwaarden: het woord 'expert' in de tekst diende vervangen te worden door 'belangenbehartiger' en het zou geen uiting van DLR, maar van alle partijen, moeten zijn. Dus óf geen logo op de uiting óf logo's van alle ondertekenaars. Deze voorwaarden zijn ingewilligd. In de definitieve tekst – zoals die meteen al was verspreid – stond echter, zonder voorafgaand overleg, achter medeondertekenaar DLR alsnog tussen haakjes 'Nationaal Keurmerk Letselschade'. Hiermee schond DLR duidelijk gemaakte afspraken. De ASP was hierover zeer ontstemd. DLR heeft de misstap erkend en een rectificatie doen uitgaan. Aansluitend zijn door DLR excuses gemaakt. Die zijn geaccepteerd, maar het toch al broze vertrouwen is door de handelwijze geschaad.

Krachtens artikel 6.2 van het Huishoudelijk reglement van DLR verplichten alle deelnemers aan het platformoverleg zich om de bepalingen van de Gedragscodes, de statuten van de DLR en het huishoudelijk reglement van DLR na te leven:

“6.2 De Deelnemers aan het Platformoverleg zullen de bepalingen van de Gedragscodes, de Statuten en het Huishoudelijk Reglement naleven.”⁴

Krachtens artikel 6.3 van dit huishoudelijk reglement zullen de deelnemers aan het platformoverleg een goed ambassadeur van DLR zijn en zullen ze hun leden oproepen om zich aan te melden bij het Nationaal Keurmerk Letselschade.

6.3 Deelnemers aan het Platformoverleg betonen zich een goed ambassadeur van De Letselschade Raad. Deelnemers aan het Platformoverleg zullen hun leden of aangeslotenen oproepen om zich aan te melden voor het Nationaal Keurmerk Letselschade, voorzover die leden of aangeslotenen vanuit hun achtergrond kunnen kwalificeren als houder van het Nationaal Keurmerk Letselschade.”⁵

⁴ Pagina 20 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24.

⁵ Pagina 20 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24.

Op verzoek van de LSA heeft DLR zich bereid verklaard om, indien en voor zover de LSA toetreedt om de tekst van art. 6.3 te wijzigen in:

“Deelnemers aan het Platformoverleg betonen zich een goed ambassadeur van De Letselschade Raad en het Nationaal Keurmerk Letselschade.”⁶

Los van het feit dat deze wijziging nog niet is doorgevoerd, laat deze voorgenomen wijziging het hiervoor geciteerde art. 6.2 onverlet. Dat stipuleert dat deelnemers de bepalingen van de Gedragscodes, de Statuten en het Huishoudelijk Reglement zullen naleven. Bovendien miskent het LSA-bestuur, waar ze schrijft dat in de nieuwe tekst het de LSA-leden vrij staat om een eigen invulling aan art. 6.3 te geven, dat het LSA-bestuur gehouden is om zich een goed ambassadeur te betonen van zowel DLR als het NKL. Met deze nuancering is het hier gesignaleerde probleem dan ook nog niet opgelost.

Krachtens artikel 10.1 van het Huishoudelijk reglement van DLR verplichten alle deelnemers aan het platformoverleg zich om het belang en het nut van DLR in- en extern uit te dragen via verschillende communicatiekanalen waarbij bijzondere aandacht zal worden besteed aan het promoten van het Nationaal Keurmerk Letselschade en de gedragscodes:

“10. Communicatie

10.1 De Directeur, leden van het Bestuur en Deelnemers aan het Platformoverleg zullen het belang en het nut van De Letselschade Raad in – en extern uitdragen via verschillende communicatiekanalen (zoals publicaties en forumdiscussies) waarbij hij bijzondere aandacht zal besteden aan het promoten van het Nationaal Keurmerk Letselschade en de gedragscodes.”⁷

In een [recent interview](#) met het Verbond van Verzekeraars bevestigde de directeur van DLR de wens om te normeren:

“Als hij [Remco Heeremas; toevoeging: bestuur] de vraag krijgt of het keurmerk wat hem betreft verplicht mag worden, knikt hij driftig ja. ‘Ik ‘mopper’ wel eens vaker dat wij geen machtspositie hebben ten opzichte van partijen die zich nergens aan willen houden. [...] Als het *Nationaal Keurmerk Letselschade* verplicht wordt voor alle partijen die zich met de behandeling van letselschade bezighouden, wordt overigens niet alleen mijn werk een stuk makkelijker. Dan zijn ook de regels voor iedereen hetzelfde en kunnen we het kaf beter van het koren scheiden.”

Uiteraard ondersteunt de ASP het doel om het kaf van het koren te scheiden. Voor de toch al goed gereguleerde LSA-advocaat zou deelname aan het NKL echter niet verplicht moeten worden. Zeker niet gezien de verflechting van dit keurmerk met DLR en de door DLR opgestelde richtlijnen en reglementen.

Kun je deelnemer zijn, zonder je te binden?

Het LSA-bestuur schrijft in haar position paper dat voor iedereen helder moet zijn dat de LSA door lid te worden van het Platformoverleg haar leden niet wil binden aan hetgeen door het bestuur van DLR wordt besloten dan wel vastgesteld. Dat past, zo stelt het LSA-bestuur terecht, niet bij onze rol als advocaat. Ook acht het bestuur zich vrij om uit te dragen dat een beslissing van DLR niet de visie van de LSA is. Dat wordt kennelijk schriftelijk vastgelegd.

Kun je echter deelnemer worden, daardoor gebonden zijn aan statuten, reglementen en de te sluiten deelnameovereenkomst en dan in een ‘side letter’ opschrijven dat je in weerwil van die documenten toch niet gebonden bent? Het antwoord op die vraag is uiteraard «nee». Immers staat in de conceptovereenkomst tussen DLR en LSA:

“De LSA verbindt zich hierbij jegens de Stichting De Letselschade Raad:

- a. tot naleving van de voor haar geldende regels zoals die zijn opgenomen in de Statuten en het Huishoudelijk Reglement, welke documenten van tijd tot tijd kunnen worden aangepast;
- b. te streven naar het oplossen van (mogelijke) conflicten in een harmonieuze sfeer en procedures in volledige transparantie te laten verlopen.”

⁶ Pagina 2 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24.

⁷ Pagina 23 van het per mail van 31/7/24 door de LSA toegezonden aanvullend bericht voor de ledenvergadering van 16/10/24.

Door in strijd met de statuten en het huishoudelijk reglement te handelen zou de LSA kortgezegd tekortschieten in de nakoming van de deelnemersovereenkomst. Van belang is daarbij dat de statuten en het huishoudelijk reglement eenzijdig door het bestuur kunnen worden gewijzigd. Bovendien neemt de LSA op zich om “procedures in volledige transparantie te laten verlopen”. Hoe verhoudt “volledige transparantie” zich tot het beroepsgeheim van een advocaat?

De (formele) rol van de LSA verandert wel

Uit de position paper van de LSA blijkt dat het LSA-bestuur er vertrouwen in heeft dat haar rol in de nieuwe structuur materieel gelijk blijft aan de toehoordersrol die de LSA tot 1 januari 2024 had. Of dit materieel zo is, is minder relevant. Formeel verandert de rol immers ontegenzeggelijk van toehoorder naar deelnemer.

Wanneer werkelijk, zoals het LSA-bestuur verwacht, de rol van platformdeelnemer geen andere zou zijn dan die van toehoorder, waarom tuigt DLR dan een hele nieuwe governance structuur op, met de daaraan verbonden kosten? Waarom zoekt DLR dan de confrontatie met de LSA door iets van haar te verlangen waartegen de LSA zich al 26 jaar verzet?

Die formele rol klemt thans zelfs meer dan in de oude structuur. Immers kon de LSA in de oude structuur, door de vereiste unanimiteit, niet gebonden worden aan een besluit waarmee zij niet had ingestemd. In de nieuwe structuur wordt de LSA wel gebonden, zodra het bestuur van DLR een beslissing neemt, een beslissing die dus heel wel tegen de zin van de LSA en haar leden kan zijn. Al dan niet na een voorafgaande peiling naar het draagvlak in het platformoverleg, immers de uitkomst van de peiling heeft geen doorslaggevende zeggingskracht.

Fear of missing out?

Het LSA-bestuur schrijft dat het van mening is dat het beter is aangehaakt te blijven en actief mee te blijven praten, dan uit het Platformoverleg te stappen. Op dat moment zou de LSA immers aan de zijlijn staan. Omdat DLR mogelijk toch inbreng/ input vanuit de (letselschade)advocatuur zal wensen, zou het bovendien kunnen dat DLR individuele advocaten gaat raadplegen voor advies. Het bestuur acht dat een onwenselijk scenario en meent dat het verstandiger is om zicht en invloed te hebben op het Platformoverleg. Is deze 'fear of missing out' terecht?

Op de eerste plaats zou de LSA niet uit het platformoverleg stappen. Zij is als toehoorder door DLR uit het overleg gezet en mag alleen terug aan tafel komen als zij volwaardig deelnemer wordt. Het is van belang dat de LSA hier niet het narratief van DLR overneemt. Als de LSA besluit geen deelnemer te worden, dan stapt de LSA niet uit het platformoverleg. Zij besluit niet toe te treden nádat de DLR eenzijdig, zonder voorafgaand overleg, na 26 jaar aan de LSA het toehoorderschap ontnam.

Op de tweede plaats is het maar de vraag of de soep zo heet wordt gegeten. DLR boet behoorlijk aan representativiteit in als de LSA besluit om geen deelnemer te worden. Wellicht dat het toehoorderschap dan plotseling wel weer mogelijk blijkt. Het is ook de vraag wat andere platformdeelnemers doen als de LSA besluit niet toe te treden. Blijft bijvoorbeeld de NLE aangehaakt als zij de enige belangenbehartiger is? Wie gaat het gat in de exploitatie van DLR van € 10.000 per jaar opvangen? Is Slachtofferhulp Nederland dan nog bereid om haar aandeel, van enkele malen dit bedrag, te voldoen? Hoeveel zeggingskracht heeft DLR nog zonder de inbreng van de LSA? Zelfs als het toehoorderschap niet alsnog opnieuw mogelijk zou worden, dan is het te verkiezen om geen deelnemer te worden gelet op de mogelijk negatieve effecten van een deelnemerschap.

Bovendien is het vraag of de LSA iets *mist*. Daarbij zijn twee scenario's mogelijk. In het ene scenario verandert er weinig aan DLR. Dat zou betekenen dat er feitelijk geen initiatieven van de grond komen. Het laaghangende fruit is reeds geplukt. Alle grote projecten, zoals de herijking van de begroting van het smartengeld en de rekenrente, zijn mislukt. Zou dat nu weer gebeuren, dan mist de LSA niets. Door niet deel te nemen aan het platformoverleg wordt dan geld, tijd en energie bespaard. Alle bevoegdheden die de platformdeelnemers krijgen kan de LSA ook uitoefenen zonder zelf platformdeelnemer te zijn. Zou DLR wel opeens met aanvullende regelgeving komen die DLR bindend in de branche wil neerzetten dan kan en mag de LSA-advocaat zich daar niet aan binden, zo is de inschatting van het ASP-bestuur. Het binden aan dergelijke regelgeving is voor de advocaat tuchtrechtelijk niet gepast en naar verwachting is die regelgeving dan ook niet in het belang van slachtoffers van personenschade.

[7]

Voorts is het niet noodzakelijk om de problemen in onze branche via DLR op te lossen. Voorbeelden daarvan zijn er te over. De rekenrenteproblematiek is uiteindelijk via de rechter opgelost, nadat een eerder voorstel binnen DLR door verzekeraars werd geblokkeerd. De verwijzingsproblematiek in het kader van de WMO is opgelost door werkafspraken die de ASP rechtstreeks met het Verbond van Verzekeraars maakte. Die werkafspraken zijn geen materiële normering en zijn zodanig vormgegeven dat toekomstige cliënten niet gebonden zijn. Verder is te wijzen op het initiatief van de LSA uit 2022 om zich te keren tegen het 'betalen voor zaken'. Dit is buiten DLR omgegaan, maar heeft wel de toon gezet. Ook in de toekomst kunnen de LSA en de ASP een voortrekkersrol hebben. Daarvoor is deelname aan DLR niet noodzakelijk, zo blijkt uit deze drie voorbeelden.

Is De Letselschade Raad onderdeel van de oplossing of van het probleem?

Slachtoffers van personenschade en de letselschadeadvocatuur zien zich gesteld voor de nodige uitdagingen. Uitdagingen zoals de cowboys in het ongereguleerde circuit. Om die uitdagingen tegen te gaan is overheidsingrijpen nodig. De markt heeft geen mogelijkheden om het ongereguleerde circuit te reguleren. Het NKL (voorheen: SKL) bestaat al vele jaren, toch lijken er niet eerder zoveel cowboys actief te zijn in de personenschadewereld als nu.

Problematisch is dat het Ministerie van Justitie en Veiligheid nu voor oplossingen in de markt kijkt naar DLR. Dat terwijl DLR in de afgelopen vijf jaar nauwelijks iets van betekenis heeft bereikt. Ondertussen produceert DLR wel ronkende brieven aan het ministerie. Die brieven worden door de minister in zijn beantwoording van Kamervragen aangegrepen om de suggestie te wekken dat DLR met oplossingen komt. Verwezen zij bijvoorbeeld naar [TK 2023-2024, 33 552, nr. 115](#).

Zolang DLR doet voorkomen alsof hard wordt gewerkt aan oplossingen, is er voor het ministerie minder urgentie om maatregelen te nemen. Daarmee is de DLR nu eerder onderdeel van het probleem, dan van een oplossing.

Gelet hierop adviseert de ASP **tegen** het voorstel te stemmen.

Machtiging afgeven bij afwezigheid

Wil je stemmen, maar ben je niet in de gelegenheid bij de vergadering aanwezig te zijn? Zorg dat je dan een ander LSA-lid machtigt om jouw stem uit te brengen! Naar het ASP-bestuur heeft vernomen zal het LSA-bestuur het afgeven van machtigingen faciliteren.

= # =